

El descendent

D'H. P. LOVECRAFT

Traducció de M. Di Mauro

~~ESCRIVINT des del que el metge m'assegura
serà el meu llit de mort, la meua por més terrible
és que l'home s'equivocui. Suposo que sembla
que seré enterrat la setmana que ve, però ...~~¹

A Londres hi ha un home que esgaripa cada vegada que repiquen les campanes de l'església. Viu tot sol amb el seu gat de ratlles a Gray's Inn i la gent el té per un foll inofensiu. La seva cambra és plena de llibres dels més anodins i puerils, i hora rere hora intenta capbussar-se en llurs febles pàgines. Tot el que demana a la vida és no pensar. Per algun motiu discórrer li és profundament horrible i fuig com de la pesta de qualsevol cosa que pugui esperonar-li la imaginació. És ben prim, gris i arrugat, però hi ha qui afirma que no és pas tan vell com aparenta. La por hi té clavades les seves urpes sinistres i el qualsevol soroll el fa saltar, deixant-lo amb els ulls esbatanats i el front cobert de perles de suor. Defuig amics i companys, car no vol respondre qüestions. Aquells que l'havien conegut temps ençà, com un erudit i un esteta, diuen que ara fa angúnia veure'l. Els va deixar de banda fa anys i cap d'ells sap del cert si ha deixat el país o s'ha esvaït per algun camí apartat. Fa ja una dècada que va traslladar-se a Gray's Inn i d'on havia estat no n'ha dit res fins a la nit que el jove Williams va comprar el *Necronomicon*.

En Williams era un somiador, i tan sols tenia vint-i-tres anys. Quan es va instal·lar a la vella casa

va percebre al voltant de l'home gris i pansit de l'habitació del costat una estranya aura, un alè de vent còsmic. Li va imposar la seva amistat allà on els seus antics amics no havien gosat imposar-hi la seva, i s'admirava de l'esglai que pesava damunt d'aquell vigilant i oient tan esprimatxat i desmillorat. Ningú dubtava que aquell home vigilava i escoltava. Ho feia més amb la ment que no pas amb els ulls i les orelles i s'esforçava a cada moment per ofegar quelcom dins la seva incessant lectura de novel·les insípides i alegres. I quan les campanes de l'església repicaven es tapava les orelles i cridava mentre el gat gris que vivia amb ell gemegava a l'uníson fins que el so del darrer toc s'esvaïa, reverberant, en la llunyania.

Però, per molt que ho intentés, en Williams no aconseguia que el seu veí parlés de res que fos profund o secret. El vell no volia correspondre a l'aspecte ni al posat que tenia, sinó que fingia un somriure i un to lleuger i xerrava febrilment i frenèticament sobre foteses alegres; la seva veu s'alçava i s'enrogallava per moments, fins que se li acabava trencant en un falset agut i incoherent. Els seus comentaris trivials deixaven clar que els seus coneixements eren extensos i exhaustius, i en Williams no es va estranyar gens en sentir que havia estat a Harrow i a Oxford. Més endavant va esbrinar que no era altre que Lord Northam, qui posseïa en herència un antic castell a la costa de Yorkshire i del qual tantes coses peculiars s'havien contat; però quan en Williams va mirar de parlar-li del castell i del seu suposat origen romà, ell es va negar a admetre que hi hagués res

¹ (N. del E.) Ratllat en el [manuscrit original](#), però el text s'inclou habitualment com a part del conte.

d'inusual en tot plegat. Fins i tot va deixar anar una rialleta estrident quan es va treure a rotlle el tema de les suposades criptes subterrànies, excavades directament a la roca viva dels penya-segats que s'alcen damunt el Mar del Nord.

Així van transcórrer les coses fins aquella nit que en Williams va portar a casa l'infame *Necronomicon* de l'àrab foll Abdul Alhazred. Coneixia aquell temut volum d'ençà que tenia setze anys, quan el seu naixent amor per tot el que és estrafolari l'havia dut a fer qüestions extravagants a un llibreter vell i corbat del carrer de Chandos, i sempre s'havia preguntat per què els homes empal·lidien quan en parlaven. El vell llibreter l'hi havia explicat que només es coneixien cinc còpies que haguessin sobreviscut els indignats edictes de clergues i legisladors que condemnaren el llibre i que totes elles restaven tancades amb clau i vigilades amb tremolosa cura pels custodis que havien gosat iniciar la lectura d'aquella odiosa lletra gòtica. Però ara, finalment, no tan sols havia pogut trobar una còpia accessible, sinó que fins i tot havia aconseguit adquirir-la per una suma ridículament baixa. Era a una botiga jueva als miserables voltants del mercat de Clare, on ja abans havia comprat altres objectes estranys, i gairebé li va semblar que el vell levita guerxo havia somrigut sota els rulls de la barba mentre tenia lloc aquella gran descoberta. La voluminosa coberta de cuir amb el fermall de llautó era tan ostentament visible i el preu, tan absurdament irrisori.

Amb una llambregada que va fer al títol en va tenir prou per ser transportat per l'èxtasi i alguns dels diagrames inserits en aquell text llatí imprecís li van despertar els records més intensos i profundament inquietants al seu cervell. Va sentir que era imperiosament necessari endur-se aquell feixuc volum a casa i començar a desxifrar-lo, i el va treure de la botiga amb tal afany i precipitació

que el vell jueu va esclafir a riure pertorbadorament rere seu. Però quan, finalment, va arribar a la seguretat de la seva cambra, va trobar que la combinació de la cal·ligrafia gòtica i el llenguatge degenerat excedia les seves capacitats de lingüista i, amb reticència, va decidir demanar ajuda al seu estrany i poruc amic per comprendre aquell llatí medieval i retorçat. En Lord Northam amanyagava el seu gat de ratlles tot dient-li ximpleries, i es va sobresaltar violentament quan el jove va entrar. Aleshores va veure el volum i va estremir-se convulsament, i es va desmaiar del tot quan en Williams va pronunciar-ne el títol. Quan finalment va recobrar el senderi, va explicar la seva història —la seva fabulació fantàstica i esbojarrada— en murmuris frenètics, per por que el seu amic no s'afanyés prou a cremar el llibre maleït i escampar-ne les cendres al vent.

Hi havia d'haver, va xiuxiuejar en Lord Northam, alguna cosa malament des del principi; però tot allò mai no hauria arribat fins aquell extrem si ell no s'hagués endinsat tan lluny. Era el dinovè baró d'una nissaga les arrels de la qual es perdien inquietantment en el passat llunyà —incrèiblement llunyà—, si hom fa cas de la boirosa tradició, ja que hi havia històries familiars que parlaven d'un origen anterior als temps dels saxons, quan un tal Lunaeus Gabinius Capito, tribú militar de la *Legió III Augusta*, en aquell moment acantonada a Lindum, a la Britània romana², havia estat sumàriament expulsat del seu comandament per haver pres part en certs ritus no relacionats amb cap religió coneguda. Segons corria el rumor, en Gabinius havia topat amb una caverna als penya-segats on gent estranya es reunia i feia el Símbol Arcà en la foscor; un poble misteriós que els britans no coneixien, sinó que

² (N. del E.) Les bases habituals de la *Legió III Augusta* van ser sempre a les províncies africanes. Potser allà en Gabinius hauria conegut el *Necronomicon*.

temien, i que eren els darrers supervivents d'una gran terra de l'oest que s'havia enfonsat, deixant només les illes amb els seus *raths*³, cercles i temples, dels quals Stonehenge era el més gran de tots. Per descomptat, no n'hi havia pas cap certesa de la llegenda segons la qual en Gabinius havia construït una fortalesa inexpugnable sobre la cova prohibida i havia fundat una nissaga que ni pictes ni saxons, ni danesos ni normands no havien estat capaços de destruir; ni tampoc en la suposició tàcita que d'aquella estirp descendia l'audaç company i lloctinent del Príncep Negre, a qui Eduard III va atorgar el títol de Baró de Northam. Aquestes coses no eren certes, però sovint s'explicaven i, de fet, la maçoneria de la fortalesa de Northam era inquietantment similar a la del mur d'Hadrià. De petit, el Lord Northam havia tingut somnis estrambòtics quan dormia a les parts més antigues del castell i havia adquirit el costum constant d'escorcollar la seva memòria a la recerca d'escenes, patrons i impressions mig amorfes que no pertanyien a allò que experimentava quan era despert. Es va convertir en un somiador que trobava la vida tediosa i insatisfactòria. Un cercador de reialmes i relacions estranyes, abans familiars, però que ja no pertanyien a les regions visibles de la Terra.

Envaït per la sensació que el nostre món tangible no és sinó un àtom dins un teixit immens i amenaçador, i que dominis desconeguts pressionen i s'infilten a l'esfera del conegut per tota la seva extensió, en Northam durant la seva joventut i primerenca maduresa va beure successivament de les fonts de la religió formal i dels misteris de l'ocult. Malauradament, enlloc no va ser capaç de trobar tranquil·litat ni satisfacció; i en fer-se gran les banalitats i les limitacions de la

vida li resultaven cada cop més exasperants. Durant els anys noranta, va experimentar amb el satanisme i en tot moment va devorar amb avidesa qualsevol doctrina o teoria que semblés prometre una escapatòria de les estretes visions de la ciència i de les avorrides i invariables lleis de la natura. Va absorbir amb delit llibres com el relat sensacionalista d'Ignatius Donnelly sobre l'Atlàntida, i una dotzena d'obscurs precursors de Charles Fort el van captivar amb les seves extravagàncies. Va travessar llegües de distància seguint la furtiva llegenda d'un poble de meravelles inusuals i, empaitant simples rumors, es va endinsar al desert d'Aràbia, cercant una ciutat sense nom⁴ que cap home no havia vist mai. Va brollar dins seu la temptadora fe que en algun lloc existia un portal directe, que si algú el trobava li permetria accedir lliurement a aquelles profunditats exteriors, els ecos suaus de les quals reverberaven al fons de la seva memòria. Potser es trobava al món visible, o potser només dins la seva ment i la seva ànima. Potser al fons del seu cervell mig explorat hi havia un enllaç ocult que el despertaria en vides antigues i futures a dimensions oblidades, que el connectarien amb les estrelles i als infinits i les eternitats que s'estenen més enllà d'elles.

"*The Descendent*" d'H. P. Lovecraft va ser publicat per primera vegada a la revista "*Leaves*" núm. 2 el 1938 i no se'n va renovar el copyright, per tant, es troba en domini públic als Estats Units. També es troba en domini públic a la Unió Europea havent passat més de 70 anys de la mort de l'autor.

El text original s'ha obtingut a Wikisource:

[https://en.wikisource.org/wiki/The_Descendent_\(Lovecraft\)](https://en.wikisource.org/wiki/The_Descendent_(Lovecraft))

La traducció al català d'"*El descendent*" d'H. P. Lovecraft és © 2025 per M. Di Mauro i s'ha llicenciat sota [Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International](#)

v1.0.0 2025-10-30

lapesanta.cat

³ (N. del T.) Un rath és un terme d'origen irlandès que designa un recinte circular fortificat, generalment de terra o pedra, que data de l'edat del ferro o de l'època primerenca medieval.

⁴ (N. de l'E.) Potser Lord Northam és el protagonista de "*La ciutat sense nom*"